

**ỦY BAN NHÂN DÂN
TỈNH ĐẮK NÔNG**

Số: **1718**/UBND-NC
V/v thực hiện các giải pháp, kiến
nghị về giải quyết khiếu nại, tranh
chấp đất đai trên địa bàn tỉnh

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Đắk Nông, ngày **29** tháng 3 năm 2024

Kính gửi:

- Các Sở, Ban, Ngành;
- UBND các huyện, thành phố Gia Nghĩa;
- Các Công ty Nông, Lâm nghiệp trên địa bàn tỉnh.

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Khái tại Công văn số 1483/VPCP-V.I ngày 07/3/2024 của Văn phòng Chính phủ về báo cáo tình hình khiếu nại, tranh chấp đất đai tại Tây Nguyên (*phô tô kèm theo*), UBND tỉnh chỉ đạo như sau:

1. Yêu cầu các đơn vị có liên quan căn cứ chức năng, nhiệm vụ thực hiện Nghị định số 118/2014/NĐ-CP ngày 17/12/2014 của Chính phủ về sắp xếp, đổi mới và phát triển, nâng cao hiệu quả hoạt động của công ty nông, lâm nghiệp và Nghị định số 04/2024/NĐ-CP ngày 12/01/2024 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 118/2014/NĐ-CP theo đúng quy định của pháp luật.

2. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra việc quản lý, sử dụng đất, trong đó có phần đất liên quan đến nông, lâm trường và các tổ chức sự nghiệp trong lĩnh vực nông, lâm nghiệp để xử lý kịp thời các trường hợp vi phạm. Rà soát, giải quyết dứt điểm các trường hợp xâm canh, lấn, chiếm, tranh chấp đất đai.

3. Tập trung giải quyết khiếu nại, tranh chấp đất đai, trong đó cần giải quyết triệt để các tranh chấp, khiếu nại liên quan đến đất nông, lâm trường quốc doanh hoặc có nguồn gốc từ đất nông, lâm trường không để phát sinh điểm nóng; giải quyết đất cho đồng bào dân tộc thiểu số ổn định đời sống. Xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm trong giải quyết tranh chấp, khiếu nại, tố cáo của công dân; cơ quan giải quyết có trách nhiệm bồi thường thiệt hại khi giải quyết sai, xâm phạm quyền lợi ích hợp pháp của công dân.

4. Tăng cường, đổi mới công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật sao cho thiết thực, hiệu quả, có trọng tâm, trọng điểm. Tăng cường đối thoại với công dân trong quá trình giải quyết khiếu nại, nhất là khi triển khai thực hiện các dự án, giải phóng mặt bằng, đền bù, giải tỏa. Thực hiện chủ trương giao đất, giao rừng cho hộ đồng bào để sớm ổn định cuộc sống.

Nhận được Công văn này, UBND tỉnh đề nghị các đơn vị có liên quan triển khai thực hiện.

Nơi nhận:

- Như trên;
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- CVP, các PCVP UBND tỉnh;
- Lưu: VT, NC (Tr).

6

**KT CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Lê Trọng Yên

Số: 1483/VPCP-V.I

V/v báo cáo tình hình khiếu nại,
tranh chấp đất đai tại Tây Nguyên

Hà Nội, ngày 07 tháng 3 năm 2024

Kính gửi:

- Bộ Tài nguyên và Môi trường;
- Ủy ban nhân dân các tỉnh: Gia Lai, Kon Tum, Đắk Lắk, Đắk Nông, Lâm Đồng.

Xét báo cáo của Bộ Tài nguyên và Môi trường tại Văn bản số 20/BC-BTNMT ngày 21 tháng 02 năm 2024 về tình hình khiếu nại, tranh chấp đất đai trên địa bàn Tây Nguyên, Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Khái có ý kiến chỉ đạo như sau:

1. Ủy ban nhân dân các tỉnh: Gia Lai, Kon Tum, Đắk Lắk, Đắk Nông, Lâm Đồng thực hiện các giải pháp, kiến nghị tại Văn bản số 20/BC-BTNMT ngày 21 tháng 02 năm 2024 của Bộ Tài nguyên và Môi trường; trong quá trình thực hiện nếu có khó khăn vướng mắc, các địa phương cần chủ động phối hợp với Bộ Tài nguyên và Môi trường để trao đổi, giải quyết.

2. Bộ Tài nguyên và Môi trường tiếp tục thực hiện nhiệm vụ tại Nghị quyết số 152/NQ-CP ngày 15 tháng 11 năm 2022 của Chính phủ ban hành chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 23-NQ/TW ngày 06 tháng 10 năm 2022 của Bộ Chính trị; chủ động rà soát, giải quyết dứt điểm các vụ việc khiếu nại, tranh chấp đất đai thuộc thẩm quyền, không để khiếu nại kéo dài.

Văn phòng Chính phủ thông báo để các cơ quan liên quan biết, thực hiện./.

(sao gửi Văn bản số 20/BC-BTNMT ngày 21 tháng 02 năm 2024 của Bộ Tài nguyên và Môi trường đến Ủy ban nhân dân các tỉnh: Gia Lai, Kon Tum, Đắk Lắk, Đắk Nông, Lâm Đồng)

Nơi nhận:

- Như trên;
- TTgCP, PTTg Lê Minh Khái (đề b/c);
- VPCP: BTCN, PCN Cao Huy, các Vụ: NN, KTTH, NC, TH;
- Lưu: VT, V.I (3), Th.

KT. BỘ TRƯỞNG, CHỦ NHIỆM
PHÓ CHỦ NHIỆM

Cao Huy

BỘ TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 20 /BC-BTNMT

Hà Nội, ngày 21 tháng 02 năm 2024

BÁO CÁO

Tình hình khiếu nại, tranh chấp đất đai trên địa bàn Tây Nguyên

Kính gửi: Thủ tướng Chính phủ

Thực hiện Nghị quyết số 152/NQ-CP ngày 15 tháng 11 năm 2022 của Chính phủ ban hành chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 23-NQ/TW về phương hướng phát triển kinh tế - xã hội và đảm bảo quốc phòng, an ninh vùng Tây Nguyên đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, trong đó có nội dung giao Bộ Tài nguyên và Môi trường "Báo cáo rà soát tình trạng tranh chấp đất đai trên địa bàn Tây nguyên. Đề xuất phương án xử lý dứt điểm các vụ khiếu kiện, tranh chấp đất đai đang tồn đọng; chủ động phát hiện, xử lý sớm các nguyên cơ dẫn đến tranh chấp, khiếu kiện đông người", Bộ Tài nguyên và Môi trường báo cáo tình hình khiếu nại, tranh chấp đất đai trên địa bàn Tây Nguyên như sau:

1. Tình hình khiếu nại, tranh chấp về đất đai

Trong những năm qua, Đảng và Nhà nước luôn quan tâm đến công tác giải quyết khiếu nại, tranh chấp đất đai của công dân, đặc biệt trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên; đã kịp thời ban hành nhiều chỉ thị, nghị quyết nhằm tăng cường trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức, cá nhân trong việc thực hiện pháp luật về khiếu nại, tranh chấp của công dân. Tình hình khiếu nại, tố cáo, tranh chấp đất đai trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên cơ bản đã được kiểm soát, giải quyết theo quy định pháp luật, tình hình an ninh, trật tự trên địa bàn về cơ bản vẫn được giữ ổn định. Tuy nhiên, vẫn còn phát sinh một số vụ việc khiếu nại, tố cáo, phản ánh, kiến nghị đông người, phức tạp, nhất là liên quan đến đất có nguồn gốc từ các nông, lâm trường, như khiếu kiện của các hộ nhận khoán đất của Công ty cổ phần cà phê Thắng Lợi tại huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk.

Trong năm 2023, theo báo cáo của Sở Tài nguyên và Môi trường 05 tỉnh Tây Nguyên đã tiếp 218 lượt công dân và đã tiếp nhận 766 lượt đơn của 579 vụ việc khiếu nại, tố cáo, phản ánh, kiến nghị và tranh chấp đất đai (có 187 lượt đơn trùng, không đủ điều kiện chiếm 24,41%).

Trong 579 vụ việc nêu trên, có:

- 410 vụ việc không thuộc thẩm quyền, các cơ quan tài nguyên và môi trường đã có văn bản hướng dẫn và chuyển đơn đến cơ quan có thẩm quyền để

xem xét, giải quyết theo quy định của pháp luật.

- 169 vụ việc thuộc thẩm quyền (gồm các vụ việc được UBND tỉnh giao tham mưu và vụ việc thuộc thẩm quyền của cơ quan Tài nguyên và Môi trường), kết quả: đến nay đã giải quyết được 142 vụ việc, còn lại 27 vụ việc đang xem xét, giải quyết theo quy định.

Trong năm 2023, tại Bộ Tài nguyên và Môi trường đã nhận được 210 lượt đơn của công dân thuộc địa bàn 05 tỉnh Tây Nguyên của 107 vụ việc (có 103 đơn trùng, không đủ điều kiện xử lý chiếm 49,05% số đơn nhận được). Nội dung liên quan đến việc cấp, thu hồi giấy chứng nhận quyền sử dụng đất không đúng quy định của pháp luật, yêu cầu công nhận đất lấn chiếm của nông, lâm trường và đất cho người nhận khoán đất của nông, lâm trường; việc thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi thu hồi đất của các hộ để thực hiện Dự án, trong đó có khiếu nại liên quan đến việc bồi thường, hỗ trợ khi Nhà nước thu hồi đất của nông, lâm trường mà các hộ dân là người nhận khoán bị ảnh hưởng và bồi thường đối với diện tích đất lấn chiếm của nông lâm trường.

- Kết quả xử lý 107 vụ việc, có:

+ 105 vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của địa phương, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã có văn bản hướng dẫn, trả lời công dân và chuyển đơn đến cơ quan có thẩm quyền của địa phương theo quy định của pháp luật.

+ 02 vụ việc thuộc thẩm quyền, gồm: (1) Công ty Cổ phần Măng Đen không đồng ý với Quyết định số 721/QĐ-UBND ngày 25 tháng 11 năm 2022 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum giải quyết khiếu nại (lần đầu) của Công ty đối với Quyết định số 584/QĐ-UBND ngày 14/9/2022 của UBND tỉnh Kon Tum về việc thu hồi đất đã cho Công ty Cổ phần Măng Đen thuê. Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường đã ban hành Quyết định số 2065/QĐ-BTNMT ngày 24 tháng 7 năm 2023 giải quyết yêu cầu Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum hủy bỏ Quyết định số 584/QĐ-UBND và gia hạn sử dụng đất cho Công ty Măng Đen. Sau khi có Quyết định của Bộ Tài nguyên và Môi trường, Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum đã ban hành Quyết định số 467/QĐ-UBND ngày 23 tháng 8 năm 2023 hủy bỏ Quyết định số 584/QĐ-UBND nêu trên; (2) Công ty TNHH Thương mại - Dịch vụ - Đầu tư Vietin không đồng ý với Quyết định số 24/QĐ-UBND ngày 17 tháng 01 năm 2023 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum giải quyết khiếu nại (lần đầu) của Công ty đối với Quyết định số 590/QĐ-UBND ngày 15 tháng 9 năm 2022 của Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum về việc thu hồi 140.618,5 m² đất (tại thị trấn Măng Đen, huyện Kon Plông) đã giao cho Công ty TNHH Thương mại - Dịch vụ - Đầu tư Vietin và giao cho Trung tâm phát triển quỹ đất tỉnh Kon Tum quản lý theo quy định. Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường đã ban hành Quyết định số 2878/QĐ-BTNMT ngày 04 tháng 10 năm 2023 giải quyết yêu cầu Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum hủy

bỏ Quyết định số 590/QĐ-UBND để tính lại thời gian gia hạn cho Công ty. Hiện Ủy ban nhân dân tỉnh đang triển khai thực hiện và có văn bản kiến nghị Bộ xem xét lại một số nội dung liên quan.

- Ngoài ra, trong năm 2023, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã ban hành quyết định giải quyết 02 vụ việc thuộc thẩm quyền (từ kỳ trước chuyển sang), gồm: (1) Công ty Cổ phần Tập đoàn Tân Mai không đồng ý với Quyết định số 464/QĐ-UBND ngày 19 tháng 8 năm 2022 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum giải quyết khiếu nại (lần đầu) của Công ty đối với Quyết định số 260/QĐ-UBND ngày 12 tháng 5 năm 2022 của Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum thu hồi một phần diện tích đất (997,361,3 m²) trong tổng số diện tích 157,76 ha đất đã được Ủy ban nhân dân tỉnh cho thuê tại thị trấn Đăk Tô, huyện Đăk Tô. Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường đã ban hành Quyết định số 1139/QĐ-BTNMT ngày 08 tháng 5 năm 2023 giải quyết bác đơn khiếu nại của Công ty, công nhận Quyết định số 464/QĐ-UBND của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum giải quyết khiếu nại của Công ty là đúng pháp luật; (2) Bà Nguyễn Thị Thu Nương không đồng ý với Quyết định số 79/QĐ-UBND ngày 09 tháng 02 năm 2022 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Gia Lai giải quyết khiếu nại (lần đầu) của bà Nương đối với Quyết định số 1149/QĐ-KPHQ ngày 09 tháng 12 năm 2020 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Gia Lai về áp dụng biện pháp khắc phục hậu quả đối với bà Nương do có hành vi chiếm 4.529,6 m² đất phi nông nghiệp tại Thôn 1 xã Biển Hồ, thành phố Pleiku. Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường đã ban hành Quyết định số 1155/QĐ-BTNMT ngày 10 tháng 5 năm 2023 công nhận và giữ nguyên Quyết định số 79/QĐ-UBND ngày 09 tháng 02 năm 2022 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Gia Lai là đúng, yêu cầu bà Nương thực hiện Quyết định số 1149/QĐ-KPHQ ngày 09 tháng 12 năm 2020 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Gia Lai.

2. Nguyên nhân khiếu nại, tố cáo

Qua tổng hợp theo dõi đơn thư trên địa bàn tỉnh Tây Nguyên, có thể thấy được một số nguyên nhân chủ yếu sau:

- Hệ thống chính sách pháp luật đất đai còn nhiều bất cập, thường xuyên thay đổi nên việc áp dụng đối với từng trường hợp cụ thể chưa kịp thời. Bên cạnh đó, công tác quản lý nhà nước về đất đai, trong đó có liên quan đến đất nông, lâm trường trong thời gian dài còn nhiều hạn chế; quá trình thực hiện việc thu hồi đất để thực hiện dự án chưa giải quyết tốt mối quan hệ lợi ích giữa nhà đầu tư với người dân nên đã tạo xung đột về lợi ích.

- Công tác quản lý, sử dụng đất đai, nhất là đất có nguồn gốc nông, lâm trường còn buông lỏng, để xảy ra nhiều tồn tại, vi phạm pháp luật trong quản lý, sử dụng đất đai được nhà nước giao, cho thuê, quản lý công tác giao khoán đất

nông, lâm trường, dẫn đến tình trạng vi phạm pháp luật về đất đai như tranh chấp, lấn chiếm, chuyển nhượng đất đai, xây dựng công trình trái phép.

- Những tồn tại có tính lịch sử, như: việc cho thuê, cho mượn, cầm cố đất trong nội bộ nhân dân; việc đưa đất vào các tập đoàn sản xuất, các nông, lâm trường nhưng không có hoặc không lưu giữ được các tài liệu, sổ sách; khi trưng dụng, trưng thu, trưng mua, thu hồi đất không có quyết định, không lưu giữ hồ sơ, đã gây khó khăn cho quá trình giải quyết các vụ việc.

- Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện nhiệm vụ giải quyết khiếu nại, tranh chấp đất đai của chính quyền các cấp ở một số nơi còn thiếu quyết liệt, tình trạng công dân gửi đơn khiếu nại vượt cấp lên các cơ quan Trung ương vẫn chiếm tỷ lệ cao.

- Nhận thức pháp luật về đất đai của một bộ phận người dân còn hạn chế; vẫn còn tồn tại các phong tục, tập quán truyền thống, luật tục với những quy định lạc hậu về sở hữu đất đai chưa được loại bỏ trong tiềm thức của một bộ phận dân chúng vốn ít có điều kiện tiếp xúc với pháp luật (nhất là những người dân sống ở vùng sâu, vùng xa, vùng dân tộc thiểu số). Bên cạnh đó, một bộ phận người dân có ý thức chấp hành chưa cao, nên có những yêu cầu, đòi hỏi không đúng hoặc vượt quá quy định của pháp luật. Cùng với đó là sự kích động, lôi kéo của các phần tử, đối tượng xấu lợi dụng sự hiểu biết pháp luật của người dân còn hạn chế để khiếu kiện đông người, gây mất an ninh, trật tự trên địa bàn.

- Ngoài ra, một số địa phương chưa thực hiện tốt công tác tuyên truyền, giáo dục, vận động thuyết phục, hướng dẫn người khiếu nại về chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước.

3. Giải pháp, kiến nghị

- Nghiêm túc thực hiện Nghị định số 118/2014/NĐ-CP ngày 17/12/2014 của Chính phủ về sắp xếp, đổi mới và phát triển, nâng cao hiệu quả hoạt động của công ty nông, lâm nghiệp; sớm triển khai hướng dẫn việc thực hiện Nghị định số 04/2024/NĐ-CP ngày 12 tháng 01 năm 2024 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 118/2014/NĐ-CP.

- Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra việc quản lý, sử dụng đất, trong đó có phần đất liên quan đến nông, lâm trường và các tổ chức sự nghiệp trong lĩnh vực nông, lâm nghiệp để xử lý kịp thời các trường hợp vi phạm. Rà soát, giải quyết dứt điểm các trường hợp xâm canh, lấn, chiếm, tranh chấp đất đai.

- Tập trung giải quyết khiếu nại, tranh chấp đất đai trên địa bàn 05 tỉnh Tây Nguyên, trong đó cần giải quyết triệt để các tranh chấp, khiếu nại liên quan đến đất nông, lâm trường quốc doanh hoặc có nguồn gốc từ đất nông, lâm trường không để phát sinh điểm nóng; giải quyết đất cho đồng bào dân tộc thiểu số ổn định đời sống. Xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm trong giải quyết tranh chấp, khiếu nại, tố cáo của công dân; cơ quan giải quyết có trách nhiệm

bồi thường thiệt hại khi giải quyết sai, xâm phạm quyền lợi ích hợp pháp của công dân.

- Tăng cường, đổi mới công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật sao cho thiết thực, hiệu quả, có trọng tâm, trọng điểm. Tăng cường đối thoại với công dân trong quá trình giải quyết khiếu nại, nhất là khi triển khai thực hiện các dự án, giải phóng mặt bằng, đền bù, giải tỏa. Thực hiện chủ trương giao đất, giao rừng cho hộ đồng bào để sớm ổn định cuộc sống.

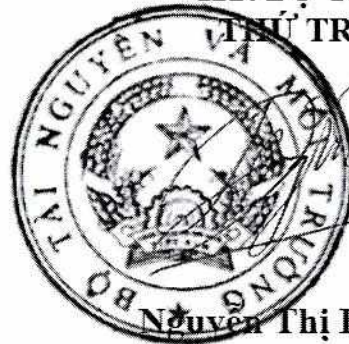
Trên đây là báo cáo tình hình khiếu nại, tranh chấp đất đai trên địa bàn Tây Nguyên, Bộ Tài nguyên và Môi trường kính báo cáo Thủ tướng Chính phủ./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng Đặng Quốc Khánh (để báo cáo);
- Lưu VT, TTr, HS.

(Handwritten initials)

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỦ TRƯỞNG**

Nguyễn Thị Phương Hoa